

Skrót przedmiotowy konkursu
gJP - - 2018/2019
(numer porządkowy z kodowania)

Nr identyfikacyjny - wyjaśnienie

g – gimnazjum, symbol przedmiotu (np. BI – biologia), numer porządkowy wyniku z numeru stolika wylosowanego przez ucznia

**WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY
z JĘZYKA POLSKIEGO
dla uczniów dotychczasowych gimnazjów i klas
dotychczasowych gimnazjów 2018/2019**

ELIMINACJE WOJEWÓDZKIE

- Arkusz liczy 12 stron i zawiera 26 zadań oraz brudnopis.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój arkusz jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji Konkursowej.
- Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
- Odpowiedzi wpisuj długopisem bądź piórem, kolorem czarnym lub niebieskim.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- W zadaniach zamkniętych prawidłową odpowiedź zaznacz stawiając znak X w odpowiedniej kratce.
- Jeżeli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz znakiem X inną odpowiedź.
- Oceniane będą tylko te odpowiedzi, które umieścisz w miejscu do tego przeznaczonym.
- Obok każdego numeru zadania podana jest maksymalna liczba punktów możliwa do uzyskania za prawidłową odpowiedź.
- Pracuj samodzielnie. Postaraj się udzielić odpowiedzi na wszystkie pytania.
- Nie używaj korektora. Jeśli się pomylisz, przekreśl błędną odpowiedź i wpisz poprawną.
- Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.

**Czas
pracy:**

90 min.

Powodzenia!

Wypełnia Komisja Konkursowa po zakończeniu sprawdzenia prac

Imię i nazwisko ucznia

Zadanie	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Punkty możliwe do uzyskania	1	1	1	2	6	4	1	3	3	1	1	2	4	1	1	2	1	3	1	15
Punkty uzyskane																				
Zadanie	21	22	23	24	25	26	Razem													
Punkty możliwe do uzyskania	1	1	2	1	5	16	80 pkt													
Punkty uzyskane							pkt													

Podpisy członków komisji sprawdzających prace:

1. (imię i nazwisko).....(podpis)
2. (imię i nazwisko).....(podpis)

Przeczytaj uważnie Tekst I, a następnie wykonaj polecenia 1-5
Tekst I

Jacyś dobrzy ludzie ci chrześcijanie, a tak źle o nich mówią! O, bogowie! Taka to sprawiedliwość na świecie. Lubię jednak tę naukę za to, że nie pozwala zabijać. Ale jeśli nie pozwala zabijać, to nie pozwala zapewne ani kraść, ani oszukiwać, ani fałszywie świadczyć, a zatem nie powiem, żeby była łatwą. Uczy ona widocznie nie tylko uczciwie umierać, jak uczą stoicy, ale i uczciwie żyć. Jeśli kiedyś dojdę do majątku i będę miał taki duży dom jak ten i tylu niewolników, to może zostanę chrześcijaninem na tak długo, jak mi to będzie na rękę. Bo bogaty może sobie na wszystko pozwolić, nawet na cnotę... Tak! To jest religia dla bogatych i dlatego nie rozumiem, jakim sposobem jest między nimi tylu biednych. Co im z tego przyjdzie i dlaczego pozwalają cnotcie zawiązywać sobie ręce?

Źródło: H. Sienkiewicz: Quo vadis, Warszawa 1990, s.196

1. Które słowa powyższego tekstu sugerują, że akcja utworu rozgrywa się w starożytności? Zapisz je poniżej. (1p)
.....
2. Jaką postawę prezentuje bohater przytoczonego fragmentu Quo vadis: (1p)
 - a) jest uczciwym człowiekiem ☐
 - b) jest człowiekiem lekkomyślnym ☐
 - c) jest cynikiem ☐
 - d) jest człowiekiem rozsądnym, dobrze znającym życie ☐
3. Czy prezentujący powyższe myśli jest przekonany o dobru niesionym przez chrześcijan? (1p)
 - a) tak ☐
 - b) nie ☐
 - c) nie ma jeszcze wyrobionego zdania na ten temat, dlatego się waha ☐
 - d) nie wyrażając własnej opinii, odwołuje się do nauki stoików ☐
4. Wypisz zdania, które mają zabarwienie ironiczne lub satyryczne: (2p)
 - a)
 - b)
5. Wypisz z Tekstu I dwa frazeologizmy. (6p)

Dokonaj podziału wszystkich związków frazeologicznych. Wskaż ich źródło pochodzenia.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. Utwórz cztery związki frazeologiczne z bezokolicznikiem *wyjsć* oraz wyjaśnij ich znaczenie: (4p)

a)

.....

.....

b)

.....

.....

c)

.....

.....

d)

.....

.....

7. Zapisz przysłowie zawierające wyraz *cnota*: (1p)

.....

8. Pełnej ekranizacji *Trylogii* dokonał (3p)
Przenoszenie jej na ekran powstawało w następującej kolejności:

a)

b)

c)

9. Wyjaśnij pojęcia związane ze światem filmu:

(3p)

a) ujęcie:

.....

.....

b) suspens:

.....

.....

c) klaps:

.....

.....

10. Henryk Sienkiewicz używał pseudonimu artystycznego:

(1p)

a)	Litwos	☐
b)	Maurycy Zych	☐
c)	Jan Bugaj	☐
d)	El...ly	☐

Przeczytaj uważnie Tekst II, a następnie wykonaj polecenia 11-17
Tekst II

*Nauczyciel pogodny, uczę ucznie moje,
Ażeby żyli pięknie i kochali cnoty.
Wiodę ich w wonne gaje, w zachodu czas złoty,
Oplatając krzew marzeń w tęsknoty powoje.*

*Ubogie są me ucznie, w księgach nie uczone,
Są ze mną i chadzają cierpliwie w me ślady,
Albowiem są strwożeni i zbawieni rady,
A widzą u mnie usta zawsze uśmiechnione.*

*Na trawie nad jeziorem siadamy w szat bieli.
Mówię im słowa słodkie, mądre jak milczenie,
W których śpiewa głębia, pokój i zdziwienie...
Ale uczniowie moi - nieczujni - posnęli.*

*Wtedy cicho odchodzę od gromadki sennej
I z prętów łoży plotę przez długą noc kosze,
Które zabieram świtem i na targ wynoszę,
By dla nich i dla siebie zdobyć chleb codzienny.*

*I za grosz dwoje ryby i chleba pięcioro
Kupiwszy, strawą łamię się z rzeszą tulaczą...
Oni biorą, lecz twarze odwracając płaczą:
„Dobry nasz mistrz znów wczoraj prawil mowę chorą...”*

*Po co źdźbłu wiedzieć, czym jest rosa, która pada?...
Wszak czynią, jakby znali, czego znać nie mogą:
Miłość czynią i miłość sprawia, że mą drogą
Idąc nie naigrawa się z mych słów gromada...*

*Patrzy-ż ziarno, gdzie pada, gdy zeń łuska spęknie?
Mnie miłości uczyła zaduma wieczora...
Miłuj-ż za chleb oni? za ryby z jeziora?...
Ucznie me czynią pięknie, co ja czuję pięknie...*

*Wiodę ich w chłodne gaje w zachodu czas złoty,
Oplatając krzew marzeń w tęsknoty powoje...
Nauczyciel pogodny, uczę ucznie moje,
Ażeby żyli pięknie i kochali cnoty.*

Źródło: L. Staff: O nauczaniu cnoty w: *Wybór poezji*, Wrocław 1985, ss. 48-49

11. Wiersz ten należy do liryki: (1p)

- a) roli ☐
- b) inwokacyjnej ☐
- c) pośredniej ☐
- d) osobistej ☐

12. Wypisz z utworu dwa cytaty dowodzące archaicznego stylu wypowiedzi: (2p)

a)

b)

13. Zinterpretuj, kto konkretnie jest owym *nauczycielem pogodnym*. Wypisz z wiersza cztery cytaty uzasadniające twoje stanowisko: (4p)

.....

a)

b)

c)

d)

14. Jako jeden ze środków stylistycznych autor zastosował w tym wierszu: (1p)

- a) anaforę ☐
- b) anakolut ☐
- c) parodię ☐
- d) persyflaż ☐

15. Wypisz przykład powyższego środka stylistycznego występującego w tym utworze: (1p)

.....

16. Wyjaśnij, dlaczego podmiot liryczny tylko raz w wierszu na nazwanie uczniów użył obowiązującej współcześnie formy gramatycznej: (2p)

.....

.....

.....

.....

17. Zacytuj wers uzasadniający przekonanie podmiotu lirycznego, że uczniowie zastosowali się do jego nauk: (1p)

.....

18. Wymień co najmniej dwie stopy metryczne występujące w wierszu polskim. Co decyduje o zaistnieniu stopy metrycznej? (3p)

a)

b)

.....

.....

19. Podaj imię i nazwisko autora, który dokonał pierwszego pełnego tłumaczenia Biblii na język polski: (1p)

.....

20. Wymień najwybitniejszych twórców (polskich i obcych) poniżej wskazanych gatunków literackich. Napisz w każdym podpunkcie co najmniej dwu autorów i co najmniej jeden tytuł utworu jednego z nich: (15p)

a) bajka -

.....
.....

b) sonet -

.....
.....

c) fraszka -

.....
.....

d) powieść poetycka -

.....
.....

e) dramat romantyczny -

.....
.....

Przeczytaj uważnie Tekst III, a następnie wykonaj polecenia 21-24
Tekst III

*Uciekałem przed Tobą w popłochu,
Chciałem zmylić, oszukać Ciebie -
Lecz co dnia kolana uparte
Zostawiały ślady na niebie.*

*Dogoniłeś mnie Jeźdźcze niebieski,
Stratowałeś, stanąłeś na mnie.
Ległem zbity, łaską podcięty,
Jak dym, gdy wichur nagnie.*

*Nie mam słów, by spod Ciebie się podnieść,
Coraz cięższa staje się mowa.
Czyżby słowa utracić trzeba,
By jak duszę odzyskać słowa?*

*Czyli trzeba aż przejść przez siebie,
Twoim słowom siebie zawierzyć -
Jeśli trzeba, to tratuj do dna,*

Jestem tylko twoim żołnierzem.

*Jedno wiem, i innych objawień
Nie potrzeba oczom i uszom -
Uczyniwszy na wieki wybór
W każdej chwili wybierać muszę.*

Źródło: J. Liebert: *Jeździec* w: *Złota księga wierszy polskich* pod red. J. Łukaszewicza,
Wrocław 2007, ss. 367-368

21. Tytułowy *Jeździec*: (1p)
- a) zagraża podmiotowi lirycznemu ☐
 - b) doprowadził do jego upadku ☐
 - c) pozwolił odnaleźć sens życia ☐
 - d) zapewnił podmiotowi lirycznemu ukojenie ☐

22. Podmiot liryczny to: (1p)
- a) człowiek o bogatym życiu wewnętrznym ☐
 - b) typowy nonkonformista ☐
 - c) człowiek zagubiony życiowo ☐
 - d) hedonista ☐

23. Znajdź słowo kluczowe zawarte w wierszu, które determinuje jego wymowę ideową.
Uzasadnij swój wybór: (2p)

.....

.....

.....

24. Znajdź w treści utworu cytat, który jest powszechnie znaną sentencją: (1p)

.....

.....

25. Określ formę gramatyczną wyrazu *jeździec*. Dokonaj klasyfikacji tego rzeczownika, biorąc pod uwagę jego znaczenie. Oddziel w nim temat od końcówki. Zaznacz oboczności tematyczne i je nazwij. (5p)

.....

.....

.....

.....

.....

26.

(16p)

*pomówmy jednak
o Rzeczach Naprawdę
Wielkich*

Napisz esej, w którym za punkt wyjścia posłuży ci motto z przytoczonego tutaj
wiersza Z. Herberta pt. *Pan Cogito opowiada o kuszeniu Spinozy*.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

[illegible]

[illegible]

Brudnopis

[illegible]